

గవరయ్య మావఁ గోర ప్రతిగ్నె

ఏమిటో గుబులుగా ఉంది. ముందు గురించి తల్చుకుంటే హందకార భందురంగా, క్లాలులేని కేసల్లే వుంది. ఏం జరగబొయ్యేదీ తెలియటల్లా!

భద్రం గాడు నా మీద రెండురోజుల్నించీ మహా గుర్రుగా ఉన్నాడు. నన్ను గురో అంటం కూడా మానేశాడు. వాడికి ఎగస్ట్రా వేషాలమీద మోజు ఏం పోలేదు. మొన్నట్నించీ రోజూ పోయి వేషాలేస్తున్నాడు.

“చేతిలో కానీలేకపోతే చచ్చేదెట్టా?” అనీ, “పోనీ కేసులన్నా ఉంటే అనుకోవచ్చు!” అనీ, “మనమూ డిటెక్టివులమే! అడగళ్ళల్లా!” అనీ, వాడు చాలా కఠినంగా మాట్లాడుతూ వచ్చాడు.

వాడనకపోతే మటుకి నాకు తెలీదు గనకనా? ఏ బుద్ధినున్నానో, మొన్న సరే పొమ్మన్నా. తెల్లారుజామునే లేచివెళ్ళి రాత్తిరికి తిరిగొచ్చాడు. మళ్ళీ నిన్న బయలు దేరాడు “ఏంట్రా?” అంటే, “కంటిన్నూటీలే!” అన్నాడు. ఆ కంటిన్నూటీ ఏంటో, అది ఎంతకాలం ఉంటుందో నాకైతే తెలవదుగాని, వాడివాళ మళ్ళీ బయలు దేరాడు.

వాడిచ్చిన చిల్లర డబ్బులు జేబులో వేసుకుని అట్టా కాఫీ హోటలు కేసి వెళ్ళా.

“అడుగోరోయ్ కే యాస్!” అన్నాడొకడు. అందరూ ఘోల్లున నవ్వారు. నన్నుచూసి మెచ్చుకుంటున్నారనుకున్నా.

“వొండ్రుపులీ! అమోహం!” అని ఎవడో అన్నాడు. మళ్ళీ అందరూ చప్పట్లుకొట్టి నవ్వారు.

అప్పటికీ నా బుర్ర సరయిన గాట్నపళ్ళా. నేను నవ్వా!

“ఏవయ్యోవ్ ఎగస్ట్రా డిటెక్టివ్? కొత్తకేసులేం పట్టలా?” అన్నాడొకడు నాకేసి తిరిగి.

“రెండు క్లా లివ్వరా!” అన్నాడు ఇంకోడు.

అటే చూడగా వాళ్ళ ధోరణి అంత మరియాదగా తోచలా నాకు. అందరు డిటెక్టివులనూ అట్టా చూస్తారా? పిస్తోలు పెట్టి పీకనులిమెయ్యారా? ఒక చిన్న పిస్తోలయినా లేక పోమట్టేగా నేను వీళ్ళకింత తేలికయిందీ?

అళ్ళ కళ్ళల్లోకి కఠినంగా చూశా.

“అమ్మోవ్! అంతకుల్ని చూసినట్టు చూస్తున్నాడ్రోయ్!”

“అలవాటే గంగాదరా?”

“ఎంతమంది అంతకుల్ని పట్టావు హపరాద పరిశోదకా?”

ఇట్లా తలా ఓ కూతా కూశారు. ఇద్దెన్లు నాకు మింగుడు పడ్డా, కాఫీ మింగుడు బడ్డా. ఎంతొట్టు పడితే అంతొట్టు. నేను చివాల్పలేచి నిలబడి, “మీరంతా ఆ డిటెక్టివ్ గాళ్ళకి యేజెంట్లని నేను తెలుసుకో గలిగిన సంగతి మీరు మరిచి పోతున్నారు. ఈ కేయాస్ తడాకా మీరు ఇవ్వాల గాకపోతే రేపైనా చూడకపోరు. నవ్వి నాపచేనే పండుతుంది. నాకూడా ఒక హీల్ మాన్ కారు రాకపోదు, నేను కూడా అక్కడికీ ఇక్కడికీ దూసుకు పోకపోను. ఒప్పుకుంటా, నాకు మేడమీద గదుల్లేవు, టెలిఫోను లేదు. కాని వస్తయి! తొందర పడకండి! ... ఎంతమంది అంతకుల్ని పట్టాననా అడుగుతున్నారు? పట్టా, పట్టటానికి శానామందిని పట్టా! వాళ్ళని కంబం ఎక్కించలేదంటే ఎందుకెక్కించలేదూ? పోలీసులు నా సహాయం కోరటం లేదు. ఒక్క ఏసీగాని డిసీ గాని నన్ను ట్రంకుచేసిన పాపానపోలేదు. అందరూ ఆ మిగిల్న డిటెక్టివులనే అలోవ్ చేస్తున్నారు. ఇదంతా కుట్ర! నాకు తెలుసు. కాని ఈ కేయాస్ ఇక వూరుకోడు. పోలీసులు ట్రంకు చేసినా చెయ్యకపోయినా అంతకుల్ని వెంటబడి తరిమి తరిమి కొడతాడు. కంబాలెక్కిస్తాడు! సూస్కోండి కే యాస్ తడాకా! కాస్కోండి కే యాస్ దెబ్బ!” అంటూ సహం తాగిన కాఫీ, సహం తిన్న యిడ్లీ వొదిలేసి బయటికొచ్చేశాను.

“కే యాస్ బాబూ?”

వెనక్కి తిరిగి చూశా. అంతయెత్తూ, అంత పొడుగూ, అంత సన్నమూ, అంత లావూ, అంత ముసలీ, అంత పడుచూ కాని వాడొకడు, ఒక కాలు కొద్దిగా లాగుతూ నన్ను కలుసుకోవటానికి వస్తున్నాడు.

“ఏంటి?” అన్నాను, ఆ మనిషిని దగ్గిరికి రానిచ్చి.

“మీ యింటిదాకా వస్తా పద. కాలుకాస్త జవీకింది - బస్సునించి అరిజెంటుగా దిగటంలో వెనకటిలాగవంలేదు దేహానికి.”

“బస్సులోంచి అంత అరిజెంటుగా ఎందుకు దిగాలిసొచ్చిందో తెలుసుకోవచ్చా?” అన్నాను.

“ఆ, ఏం వుందిలే? కుర్ర కొర్నాసి లటిక్కిన పరుసు తీసి నా చేతి కందిచ్చాడు. ‘హొల్డానయ్యోవ్ సెంచుడెట్టా?’ అంటూ దిగేశా. ‘సచ్చాడు, సచ్చాడు’ అన్నారంతా. కాలు కొంచెం జవీకింది.”

వాడు చెప్పింది నాకేమీఅర్థం కాలేదు. కాని వివరంగా అడిగి తెలుసుకునేటంత ఉత్సాహం లేకపోయింది.

“సెప్పొచ్చిందేవంటే, నువ్వంత మనసు కట్టపెట్టుకోవాల్సిన పనేం లా!” అన్నాడు.

“అదెట్లా?” అన్నా.

“ఈ వూళ్ళో ఒక్క డిటెక్టివు నాకొడుక్కీ కారు లేదు, నే సెబుతున్నా యినుకో!”

“ఒక్క - ” నా నోట మాటరాలేదు. చివరకు, “అబద్ధం!” అని మటుకు అనగలిగా.

“ఇదిగో, మనసేదెబ్బతినని డిటెక్టివ్ ఈ ఊళ్లో లేడనుకో. ఓసారి ఒక పెద్ద డిటెక్టివు పాకెట్ పిక్కిజేశా!”

“నిజం?”

“మొత్తం సెబతాగా! బస్సెక్కాడు. టిక్కెటు కొనాలంటే అణా ఉందనుకున్నావా? దిగెల్లి పోయాడు! పక్కనే నిలబడున్నా!”

“ఒక్క క్లా కూడా లేదా?”

“ఇంకా కులూ లేంది, కులూలు. అయన్నీ ఇంటికాడ సొరుగులో సూసుకోవలసిందే. పరుసులో ఏం తొమ్మిదిరూపాయల పై సిలుకుండది. కొంత కండగటరు కిచ్చా. మనోడేలే!”

“అంతమంచి డిటెక్టివు అయిండడు” అన్నా.

“కాదూ? మోతుబరంటే నమ్ము. అయ్, అట్ట మీన రంగుల బొమ్మ గుద్ది అట్టా యిసిరేత్తే పన్నెండేలు జెల్లాల్సిందే! యేంటనుకున్నావ్? మారాజు హత్తవాసి అంతమంచిది గాదన్న మాటేగాని పెద్ద సెయ్యిగదూ?”

“అబ్బా!”

“నెలకి మూడు కేసులకు సచ్చు లేదంటే నమ్ము.”

“నన్ను చూసి అంతా నవ్వుతున్నారు. నాగతి ఇట్లా రాసుంది.”

“రాసే మొగోడుంటే ఇట్టెందుకుంటావంటా! అది లేకేగా?... అయిందా, ఆ యింకో డిటెక్టివుండాడు ఆయన పేరేందో వుండె. సైకిలెక్కి దిరుగుతాడు.”

“ఛీ, ఛీ! సైకిలెక్కి తిరిగే డిటెక్టివు ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేడు.”

“లేదూ? ఏవొడ్డుతా? ఆయన డిటెక్షన్ జేయడు. అయితేం? ఆయన కింద మోత డిటెక్టివులుండారు. అదీ పెద్ద కాతాయే. కాని సడీ సప్పిడీ లేకుండా సాగిపోతోంది. మరి నువ్వున్నా వనుకో. నీ దారే యేరు. నీ తరా యేరు. నీదంతా గమ్మత్తు యెవారం. ఆ డిటెక్టివులతో యిట్ట మాట్లాడతా ననా? ఒక్కనాటికీ!”

“చూడు, మావా? నీ పేరేమిటి?” అన్నాను.

“నన్ను గవరయ్యంటార్లే, అల్లుడా! అట్ట కూసుందామా? నీకో సిన్న గమ్మత్తు చెప్పాలె.”

ఇద్దరం కూచున్నాం.

“మల్లీ ఏ ఇనస్పెక్టరుతోనన్నా అనేవు?”

“నేను డిటెక్టర్ చేసిన రహస్యాలయితే చెబుతానేమోగాని నీ అంతట నువు చెప్పేవి నేనెందుకు చెబుతానూ? నాకా మాత్రం నీతి లేదా?” అన్నాను.

“అదీ మాట! నువు నాకు నచ్చావల్లుడా. సూడో, ఓ పాలి యీ డిటెక్టివు లందర్నీ గడ్డి కరిపించా. చెప్పుకుంటారేమో సూడు! ఆళ్ళెందుకు సెప్పుకుంటారూ?”

“ఏమిటి, మాంవా? చెప్పవ్?”

“నువు విరుద్ధిలోకి రావలసినోడివి గనక నీకు కొంచెం కేడీల యిసయం తెలిసింటం మంచిది. అది నా గొప్పకేసనుకో.”

“ఏంజేశావేంటి?”

“మల్లీ అదీ గిదీ యెందుకూ? అంతకం జేసేశా!”

“ఎందుకట్లా?” అన్నాను. నాకు కాళ్ళూ చేతులూ చల్లబడ్డట్టయింది.

“ఎందుకంటావేం టల్లుడా? ఈల్ల డిటెక్టరును పస ఏందో తెలుసుకోటానికే! ఈ డిటెక్టివు నవల్సన్నీ ఇంకెందుకెట్లా?”

“అది నిజమే! అందులో తప్పులేదు.”

“సూడో, ఆ అంతకానికి ఎంత శ్రమపడ్డానని! ఇంత బురద తీసుకున్నా?”

“దేనికీ?”

“దేనికేంటీ? బూడునులకు రాసుకోటానికి! అంతకం జరిగిన చోట గురుతులెయ్యొద్దూ?”

“అబ్బా!”

“సూడో, ఇంత రంగు తీసుకున్నా.”

“ఎందుకూ?”

“ఎందుకూ, యేలిముద్దర్లు శవం నిండా గోడల్నిండా యెయ్యటానికి.”

“ఆయ్?”

“ఆయ్! అయిందా? సూడో, ఒక డబ్బా సిగిరెట్లు తీసుకున్నా!”

“ఆటితో ఏం పనీ?”

“సిగిరెట్లు కాల్చి అంతటా నుసిరాల్చి పిక్కెలు చుట్టూతా పడెయ్యటానికి!”

“అబ్బా! అన్ని క్లాలే?”

“కులూలన్న కులూలా, అల్లుడా? సూడో ఇంత పొడుగు యేట కత్తి తీసుకున్నా, దానిమీద నా పేరు చెక్కేశా!”

“ఆయ్?”

“అయ్! ఇయ్యన్నీ ఒక కారులో యేసుకోనీ, కారు తోల్తా తిన్నగా కీల్పాకు కేసి యెళ్ళా. అక్కడ ఒక పెద్ద లచ్చాదికారి మేడుండది. మిట్టమద్దేన్నమేళ! ఒక్క పిట్టలేదు. గంట సరిగా పన్నెండు గంటల ఒకటిన్నర నిముసమయింది. కారును గోడమీదిగా ఎక్కించి లోపలికి దించా. ముందు పోరిచీలో కారు ఆపి మెట్లెక్కి పైకెళ్ళా. కింది హాలులో లచ్చాదికారి పెళ్ళాం, కూతురూ, కొడుకూ, అల్లుడూ, కోడలూ, మనవడూ, మనవరాలూ కూచుని పేకాడుతున్నారు.

“నేను మెట్లెక్కి పైకెళ్ళా. పైన ఎడంచేతి పక్క ఒక పెద్ద గదిలో చిన్న గది ఉండది. చిన్న గదిలో ఒక బుల్లిగది ఉండది. అందులో లచ్చాదికారి కూచుని చుట్ట కాల్చుకుంటున్నాడు. యెనకపాలెళ్ళి యేట కత్తితో మెడమీద ఒక్కటిచ్చుకున్నా. ‘సచ్చానో!’ అని అరుస్తూ లచ్చాదికారి సచ్చిపోయాడు.

“నే దెబ్బ యేసేసరికి పన్నెండూ రెండయిందనుకో. ఆడుప్యానం యిడిచేసరికి పన్నెండూ రెండున్నరయింది. నేను బూడుసులకి బురద పట్టించి గదంతా చెడతొక్కా. ఆ తరవాత రంగుతీసి శవం నిండా, గదినిండా యేలిముద్దర్లేశా. తరవాత ఓ పది సిగిరెట్లు ఒకదానికొకటి అంటించి, నుసి గదంతా రాల్చి, కాల్చిన ఒక్క అగ్గిపుల్లా, పది పిక్కెలూ కుప్పగా ఒక పక్క పెట్టా.”

“భలే క్లా!” అన్నాను.

“సూడో, ఇదంతా అయేపాటికి పన్నెండూ ఇరవై రెండు ముప్పావయింది. అప్పు డొక్క సావుకేకపెట్టి, బుల్లిగదిలోంచి సిన్నగదిలోకి వచ్చి, బుల్లి గదిలోపల గడియపెట్టి, అట్టానే సిన్నగదికీ, పెద్ద గదికీ కూడా గడియలు పెట్టి బయటికెళ్ళిపోయా. నేను పెట్టిన కేకకి అందరూ వచ్చారు. తలుపులన్నీ పడదోసుకుని లోపలికెళ్ళితే ఏముండదీ? శవం!

“లచ్చాదికారాయె, ఊళ్ళో ఉండే ఏబీసీడీలందరికీ టెలిఫోను కొట్టారు. డిటెక్టివు లందర్నీ మూకుమ్మడిగా రమ్మన్నారు. అంతా వచ్చారు. సిగరెట్లు దమ్ము పీల్చారు. తలా ఓటి కూశారు.

‘ఇది హత్య అని మరచిపోతున్నారు,’ అని ఒకడు, ‘లచ్చాదికారి అని మరచిపోకండి’ అని ఇంకొకడు, ఎవరి ఇష్టం వచ్చినట్లు వాళ్ళు పేలారు. అందరూ చేరి చివరికి ఆత్మహత్య అన్నారు. లచ్చాదికారే యేటకత్తి తీసుకుని మెడమీద ఒక యేటేసుకున్నాడన్నారు, చెల్లూ!”

“క్లాలో, మాఁవా? నువ్వు చుట్టూతా పారేసిన క్లాలేమయాయి? కత్తిమీద నువ్వు చెక్కిన పేరు! గదినిండా నీ వేళ్ళ గుర్తులు! అన్నిటికన్నా గొప్ప క్లా పదిసిగిరెట్లు తుంపులతోబాటు ఒకే ఒక అగ్గిపుల్ల! ఇవన్నీ ఏమయాయి? ఆహా ఆ కేసు నాకు రాకపోయేనే, మాఁవా, నిన్ను కంబం ఎక్కించుండే వాణ్ణి!”

“అట్టనా, అల్లుడా? నేనంత పిచ్చోణ్ణుకున్నావా? అసలు కీలకం నేను నీకు చెప్పలేదుగా? వాళ్ళు నేను పెట్టిన కేకవిని కిందినుంచి పరిగెత్తుకొచ్చారుగా. హత్య పన్నెండూ ఇరవై రెండు ముప్పావుకు జరిగిందని అందరూ తప్పుదారిన పడ్డారు. పన్నెండూ రెండున్నరకే హత్య జరిగిందని తెలిస్తే కొంతదోషన పడేవాళ్ళే. అక్కడే పప్పులో కాలేశారు. కేసు యిప్పటం ఇంక ఆళ్ళ తరమా, ఆళ్ళను పుట్టించిన బ్రెమ్మతరమా?”

“క్లూలు, మాఁవా? క్లూల సంగతి చెప్పవేం?” అన్నాను ప్రాణం కొట్టుకుపోతూ.

గవరయ్య అటూ ఇటూ చూసి ముందుకువంగి, “సూడూమల్లా యెక్కడా అనమాక! నేను హత్య జరిగిన గదిలోంచి వచ్చే ముందేం జేశాననుకున్నా? ఒక విధమైన గ్యాస్ వదలి మరీ వచ్చా!”

“గ్యాసా?”

“గ్యాసు!”

“వాదిల్లే?”

“కులూలూ గిలూలూ పైసలా! మాట్టాడ్డానికీల్లేదంతే. యేలిముద్దర్లు, సిగరెట్లు పీకెలు, మసి, బురద-అంతా పైసలా. ఒక్కటి కనబడలేదు, ఇంకా నయంగాదూ? శవమన్నా కనబడింది!”

“హత్తెరీ!” అన్నాను. “వొండ్రుపులీ! హత్యాశ్చర్యం!”

“నువ్వట్టంటావాని నాకు తెలీదా అల్లుడా? ఈ డిటెక్టివుల కందకుండా హత్య చేస్తానని ప్రెతిగ్నె చేసి నిలబెట్టుకున్న వాణ్ణి! ఏంటనుకున్నావో!.. అట్లా యెల్లీ -” అంటూ గరవయ్య లేచాడు.

నేను ఆలోచిస్తున్నాను. ఒక విధమైన గ్యాసు, తస్పదియ్యా! ఈ గ్యాసు అంతకులందరికి తెలిస్తే మేం డిటెక్టివులం ఏమయేట్లు?

ముద్రణ: తెలుగు స్వతంత్ర, 24 ఆగస్ట్ 1956